

A Kúria a Hőrich és Varga Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Varga Szilvia ügyvéd) által képviselt I. rendű és a Varga Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hőrich Ferenc ügyvéd) által képviselt II. rendű felpereseknek - a Pál és Kozma Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kozma Anna ügyvéd) által képviselt alperes ellen végkielégítés megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 42.M.4887/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.635.022/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2013. december 4-én megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.635.022/2012/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 42.M.4887/2011/7. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 30.000,- Ft (Harmincezer forint) és 8.100,- Ft (Nyolcezeregyszáz forint) áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint a Magyar Államnak felhívásra 348.370,- Ft (Háromszáznegyvennyolcezer-háromszázhetven forint) együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes 2007. január 1-jétől, a II. rendű felperes 2007. november 3-ától állt az alperes alkalmazásában. Az alperes 2009. január 5-én kelt rendes felmondásával a felperesek munkaviszonyát megszüntette. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 11.M.490/2009/16. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperesek munkaviszonyát és az alperest elmaradt munkabér, étkezési hozzájárulás, ezen összegek kamatai, valamint átalány-kártérítés megfizetésére kötelezte. A Fővárosi Bíróság a 49.Mf.634.707/2010/6. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és megállapította, hogy a felperesek munkaviszonya az alperesnél 2011. április 15. napján szűnt meg.

A felperesek 2011. október 26-án keresetet terjesztettek elő és a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 95. § (1) bekezdése, valamint a (4) bekezdés a) pontja alapján kérték kötelezni az alperest végkielégítés megfizetésére az I. rendű

felperes részére 1.177.083,- Ft, míg a II. rendű felperes részére 785.330,- Ft összegben.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte, mert álláspontja szerint a felperesek által követelt végkielégítés jogalapjának a jogellenes munkaviszony-megszüntetés megállapítását kell tekinteni. Mivel a felperesek korábban az Mt. 100. §-ára alapítva már igényt érvényesítettek, ezért keresetük ítélt dolognak minősül. Másodlagosan érdemben kérte a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben történő marasztalását.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 42.M.4887/2011/7. számú ítéletével kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére 1.177.083,- Ft, a II. rendű felperes részére 758.330,- Ft végkielégítés és ezen összegek 2011. április 16. napjától járó kamatai megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a végkielégítés jogszabályi feltétele kettős, egyrészt a munkaviszony meghatározott ideig történő fennállása, másrészt pedig az, hogy annak megszűnésére a munkáltató rendes felmondása, vagy a munkáltató jogutód nélküli megszűnése jogcímén kerüljön sor. A felperesek munkaviszonya a korábban folyamatban volt perben hozott jogerős ítélet alapján az alperesnél 2011. április 15-én szűnt meg, ezért az elérte a három éves tartamot. A bíróság érvelése szerint a perbeli esetben a végkielégítés nem a rendes felmondás jogellenességének megállapításához fűződő jogkövetkezmény, hanem a munkaviszony meghatározott időtartamban történő fennállása folytán illeti meg a munkavállalókat. Mivel a jogerős ítélet alapján a felperesek munkaviszonya 2011. április 15-én szűnt meg, vagyis három évet meghaladóan fennállt, jogosultak a végkielégítésre.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék az 51.Mf.635.022/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperesek keresetét elutasította.

A jogerős ítélet rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott, mely szerint a felperesek munkaviszonyát az alperes 2009. január 5-én kelt rendes felmondásával jogellenesen szüntette meg és az a megelőző perben meghozott jogerős ítélet szerint az Mt. 100. § (5) bekezdése alapján 2011. április 15-én szűnt meg. A felperesek a korábbi eljárásban az Mt. 100. § (6) bekezdésére alapítottan nem kérték a végkielégítés megfizetését. Jelen eljárásban a végkielégítés iránti igényüket az Mt. 95. §-ára alapították. Azzal érveltek, hogy a munkaviszonyuk az alperes rendes felmondása folytán és a jogerős bírói ítélet által megállapított olyan időpontban szűnt meg, amikor a munkaviszonyuk ideje a három évet meghaladta, ezért végkielégítésre jogosultak.

Az Mt. 95. § (1) bekezdése alapján végkielégítés abban az esetben

illeti meg a munkavállalót, ha munkaviszonya a munkáltató rendes felmondása, vagy jogutód nélküli megszűnése következtében szűnik meg. A törvényszék álláspontja szerint a felperesek munkaviszonyát az alperes rendes felmondással szüntette meg, amely intézkedés jogellenességét a bíróságok megállapították és a megszűnés időpontját 2011. április 15-ei napban határozták meg, amely időpontig a felperesek munkaviszonya a három évet elérte. Ezen időpontban azonban a munkaviszony nem az alperes rendes felmondása alapján, hanem a jogerős határozatban alkalmazott jogkövetkezmény miatt szűnt meg a megjelölt határnapon. A felpereseknek az alperesnél eltelt munkaviszonya időtartama a végkielégítés szempontjából nem növekedett. Ezért a másodfokú bíróság szerint helyesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a végkielégítés mértékét illetően nem a jogellenességet megállapító ítélet keltezésének van jelentősége.

A törvényszék az alperesnek a per megszüntetése iránti - a fellebbezésében is indítványozott - kérelmére megjegyezte, hogy a felperesek végkielégítés iránti igényt azon az alapon, hogy munkaviszonyuk az alperes rendes felmondása folytán szűnt meg és az három évet meghaladóan fennállt, jelen eljárásig nem terjesztettek elő. A Pp. 229. § (1) bekezdése alapján ítélt dolog a felperesek jelen perben érvényesített igénye akkor lehetett volna, ha azt az Mt. 100. § (6) bekezdése alapján terjesztették volna elő, de annak jogalapját jelen eljárásban a felperesek következetesen az Mt. 95. § (1) bekezdésében jelölték meg, ezért a per megszüntetésének nem volt helye.

A felperesek a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát és az alperes keresetük szerinti, továbbá perköltségben történő marasztalását kérték.

Hivatkozásuk szerint a másodfokú bíróság a tényekből nem a megfelelő jogi következtetéseket vont le, a jogszabályt nem megfelelően értelmezte és ítélete sem a vonatkozó jogszabályokból, sem pedig a joggyakorlatból nem következik.

Álláspontjuk szerint a másodfokú bíróság döntése azért jogszabálysértő, mert téves jogi következtetést vont le arra nézve, hogy a jogviszonyukat a jogerős ítéletben foglalt időpontban nem az alperes rendes felmondása, hanem a jogerős határozatban alkalmazott jogkövetkezmény szüntette meg. Ilyen megszüntetési módot azonban az Mt. 87. § (1) bekezdése nem ismer, ebből pedig az következik, hogy a munkaviszony csak az ott felsorolt módokon, esetükben a munkáltató rendes felmondása alapján szűnt meg. A munkaviszony megszüntetésének módján a bíróság nem változtathat, az kizárólag rendes felmondás lehet.

Törvénytörő a jogerős ítélet azon megállapítása is, hogy a végkielégítés szempontjából kizárólag a rendes felmondás közléséig eltelt időt lehetett figyelembe venni, mert ez ellentétes az Mt. 100. § (5) bekezdésében foglalt előírással. Érvelésük szerint amennyiben a jogalkotó a végkielégítés szempontjából a jogellenességet megállapító ítéletig eltelt időt nem kívánta volna figyelembe venni, úgy azt taxatív felsorolta volna az Mt. 95. § (3) bekezdésében, ahol kifejezetten rendelkezett azokról az időszakokról, amelyet ebből a szempontból figyelmen kívül kell hagyni.

A másodfokú bíróság álláspontja azért is ellentétes az Mt. rendelkezéseivel, mert amennyiben a munkaviszonyuk helyreállítását kérték volna, őket olyan helyzetbe kellett volna hozni, mintha munkaviszonyuk meg sem szűnt volna, vagyis a jogerős ítélet és a felmondás közötti időszakot is be kellett volna számítani. A jogszabályok alapján azonban nem tehető különbség a jogkövetkezmények szempontjából, mert ez az Mt. 5. §-ába ütközne, diszkriminatív következménnyel járna. Mivel munkaviszonyuk a jogellenességet megállapító ítélet jogerőre emelkedéséig fennállt és ezen időpontig munkaviszonyuk tartama a három évet meghaladta, ezért az Mt. 95. § rendelkezése szerint végkielégítésre jogosultak.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A perben nem vitatott tény, miszerint a felperesek munkaviszonya a Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.707/2010/6. számú jogerős ítéletében foglaltak alapján 2011. április 15-én szűnt meg, vagyis egy olyan időpontban, amikor az alperesnél eltöltött munkaviszonyuk már a három évet meghaladta.

A törvényszék jogerős ítéletében a felperesek végkielégítés iránti keresetét azért utasította el, mert jogi álláspontja szerint a jogviszonyuk az Mt. 100. § (5) bekezdésében foglaltak következtében és nem a kereset jogalapjaként megjelölt Mt. 95. § (1) bekezdésében szabályozott munkáltatói rendes felmondással, vagy a munkáltató jogutód nélküli megszűnése jogcímén szűnt meg.

A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy a munkaviszonyuk megszüntetésére munkáltatói rendes felmondással került sor, ennek jogellenességének megállapítása pedig nem jelenti a munkaviszony megszüntetés önálló jogcímét. Az Mt. 100. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés, mely szerint a munkaviszony a jogellenességet megállapító ítélet jogerőre emelkedése napján szűnik meg, a jogellenesség jogkövetkezménye és a

felperesek munkaviszonya változatlanul rendes felmondással szűnt meg. Az előbbiekből következően mivel a felperesek munkaviszonya az alperesnél több, mint három évig fennállt és jogcímében rendes felmondással került megszüntetésre, ezért őket az Mt. 95. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott mértékben egyhavi végkielégítés megilleti.

A törvényszék a jogerős ítéletében tévesen hivatkozott arra, hogy a perbeli esetben a végkielégítés szempontjából kizárólag a rendes felmondás közlésének napjáig eltelt munkaviszonyban töltött időt kell figyelembe venni, mert ez a megállapítás ellentétes az Mt. 100. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezéssel, valamint a következőket a bírói gyakorlattal. Az Mt. 100. §-ára alapított megalapozott igény elbírálása esetén a járandóságok kiszámítására minden esetben az ítélet jogerőre emelkedéséig eltelt időpontig kerül sor. A felperesek a megelőző eljárásban nem érvényesített keresetük jogalapjaként az Mt. 95. § (1) bekezdését jelölték meg, amely jogszabályi rendelkezést a perben - a jogellenesség megállapítására tekintettel - az Mt. 100. §-ában foglaltakkal együttesen kellett értelmezni.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az érdemben helytálló elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének, továbbá az állam javára a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárás illeték megfizetésére.

Budapest, 2013. december 4.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Bicskei Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő